

Docentenhandreiking gebruik app PalliArts (inclusief antwoordsuggesties bij casuïstiek)

Er zijn twee verschillende casussen beschreven waarin de huisarts op bezoek gaat bij een patiënt die zich in de palliatieve fase bevindt en acute problemen heeft. Huisartsen gebruiken de app PalliArts vaak ter plekke wanneer zijn informatie nodig hebben of iets willen raadplegen. De app kan worden gedownload, gratis via Android en Apple (IOS).

Achtergrondinformatie

De app PalliArts is ontwikkeld in 2016 voor huisartsen. In 2018 is een nieuwe versie gelanceerd waarin het palliatief formularium van prof. dr. Marieke van den Beuken is opgenomen en zijn handige tools toegevoegd. Het formularium biedt een praktisch leidraad voor een snelle oriëntatie op en behandeling van veelvoorkomende klachten in de palliatieve fase. De app ondersteunt de huisarts en anderen bij het verlenen van goede palliatieve zorg overal en op ieder moment. De app biedt naast landelijke ook regionale informatie. Er kan geselecteerd worden op landelijk waar richtlijnen, formularium en landelijke checklists staan. Of er kan op een regio geselecteerd worden. De regio vult zelf een aantal onderdelen in zoals bedden vrij, regionale folders en informatie over de regionale consultteams. IKNL houdt de landelijke informatie bij.

Om een indruk te geven hoe vaak de app wordt gebruikt: in de maand december 2020 hebben 6743 unieke gebruikers tenminste een keer de app geopend. Gezamenlijk hebben deze gebruikers in totaal 13.333 sessies uitgevoerd. Op jaarbasis wordt de app circa 13.000 keer gebruikt door huisartsen maar ook bijvoorbeeld door verpleegkundigen die werken in de thuiszorg of in een hospice voorziening. In december 2020 zijn de meest bezochte schermen:

In "Schermen top 5" worden de meest bekeken schermen gerangschikt op het aantal schermweergaven. Schermweergaven zijn het aantal keer dat een scherm is bekeken (herhaalde weergaven van een scherm tellen ook mee). De schermen "Home" en "Region Selection" worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

Top 5 schermen Android

Schermnaam	Schermweergaven (december)
bedden_vrij_screen	3.722
richtlijnen_screen	2.474
formularium_screen	1.459
organisation_screen	427
consultatie_screen	350

Bron: Firebase Analytics

Top 5 schermen iOS

Schermnaam	Schermweergaven (december)
bedden_vrij_screen	2.824
formularium_screen	1.900
richtlijnen_screen	1.716
consultatie_screen	752
organisation_screen	544

Bron: Firebase Analytics

De meest gebruikte richtlijnen in december 2020 zijn:

Top 5 richtlijnen Android

Schermnaam	Schermweergaven (december)
Palliatieve sedatie	505
Pijn bij kanker	268
Ascites	197
Misselijkheid en braken	187
Delier	176

Bron: Firebase Analytics

Top 5 richtlijnen iOS

Schermnaam	Schermweergaven (december)
Palliatieve sedatie	410
Pijn bij kanker	237
Misselijkheid en braken	148
Dyspneu	127
Delier	117

Bron: Firebase Analytics

Opdracht: kennismaken met de app

Het kennismaken met deze app, waarvoor kan deze worden geraadpleegd, welke informatie biedt het bij het verlenen van goede palliatieve zorg overal en op ieder moment. Er zijn twee casussen beschreven. De eerste casus wordt vanuit de landelijke selectie beantwoord. In de tweede casus wordt een woonplaats aangegeven. Het is de bedoeling de vragen vanuit de regio, de plaats waar de patiënt woont, te beantwoorden. Hiermee wordt het verschil tussen landelijk en regionale mogelijkheden duidelijk gemaakt.

Als extra opdracht kan de eigen regio van de student zelf bekeken worden, welke palliatieve voorzieningen biedt deze regio en hoe kan de student een consult aanvragen.

Doelgroep: Gezien de gebruikers van de app zijn dit studenten huisartsengeneeskunde maar ook geneeskunde studenten en verpleegkunde studenten op hbo en masterniveau.

Leerdoel:

De app PalliArts toepassen op twee casussen, welke mogelijkheden en informatie biedt de app bij het verlenen van goede palliatieve zorg.

Vorbereiding en werkvorm.

De opdracht kan individueel of in duo's worden uitgevoerd. Hiervoor is nodig dat een ieder de app PalliArts download.

Tijdsduur:

30 minuten voor uitvoeren opdracht: casus 1 en 2 individueel of in duo's.

15 -20 minuten voor de nabespreking.

Nabespreking.

Na afloop kan gezamenlijk de uitkomsten worden besproken. Hierbij gaat het om in hoeverre werden de onderdelen bekeken en gelezen. Waar dient het formularium voor en welke andere handig links zijn er? Bij casus 2 gaat het vooral om de regionale mogelijkheden, en bijvoorbeeld hoe kan je het consultteam raadplegen en het zien waar 'bedden vrij' zijn.

Casuïstiek

Casus 1 mevrouw R

Het is zaterdag 17 uur. Er wordt een visite aangevraagd door de dochter van Mw. Reders. Haar moeder, 78 jaar en bekend met de ziekte van Kahler, voelt zich beroerd en heeft forse pijn in haar rug. Ze is misselijk en braakt; ze houdt niets binnen. Ze heeft afgelopen nacht geen oog dicht gedaan (en haar dochter ook niet...) en is doodop. "Was het maar afgelopen", verzucht ze. Ze heeft net geplast; eergisteren heeft zij nog een klein beetje ontlasting gehad. De huisarts komt. Maar weet niet helemaal raad met de situatie. Hij raadpleegt de app PalliArts wat hij kan doen.

Medicatie:

Metoclopramide 3 dd 20 mg supp (eerder is domperidon i.v.m. onvold effect gestaakt; van haldol kreeg zij heftige spierkrampen en hele stijve spieren en wil ze nooit meer nemen)

Oxycodon 2 dd 30 mg mga

Oxycodon 1-6 dd 5 mg zo nodig

Macrogol 2 dd 1 sachet

Vooraf instructie: Open de app en ga binnen de app naar Selecteer regio en kies Landelijk. Raadpleeg de verschillende onderdelen om de vragen te beantwoorden.

Vragen met antwoordsuggesties:

1. Voor welke problemen in de casus kan je de app PalliArts raadplegen?

Antwoord: pijn, misselijkheid en braken, medicijngebruik, ...

2. Geef aan welke richtlijn(en) je vindt in de app die betrekking hebben op de casus? Wat staat hierin over de gebruikte medicatie uit de casus? En wat staat erin over het effect daarvan?

Antwoord: Pijn bij gevorderde stadium COPD of ...

Medicamenteuze behandeling, onder nociceptieve pijn, stap 2 bij behandeling misselijkheid

Richtlijn Misselijkheid en braken, bullet 'in alle andere gevallen' vervolgens 1^e stap

3. Waar kan je in de app PalliArts de dosering en toedieningsweg van de medicatie die (o.b.v. de geraadpleegde richtlijn) raadplegen? Wat staat hierin? Hoe gebruik je deze?

Antwoord: In het Formularium en Medicatie. In Formularium zoeken naar het middel en dan de staat er een omrekenfactor.

4. Wat vind je nog meer in de app PalliArts wat van belang kan zijn bij deze casus?

Antwoord: Checklists met samenvattingskaart Misselijkheid en braken

Handige links als Pallialine, Voorlichtingsfolders als Misselijkheid en overgeven; Slaapproblemen; Vermoeidheid

Casus 2 mw. J

De zoon van mw. Jansen is bij zijn 84-jarige moeder in Leeuwarden. Zijn moeder is weduwe en woont zelfstandig. Haar zoon is enig kind, hij woont zelf in Hengelo en komt zo vaak als mogelijk is. Moeder is bekend met mammaca, gemetastaseerd naar bot, long en hersenen. Mw. is jarenlang palliatief behandeld. Met mw. is afgesproken haar verder symptoomgerichte palliatie te bieden. De laatste dagen is zij steeds kortademiger, DD tumorgroei, pneumonie, pleuravocht in combinatie met bekende anemie en erg moe. Ze wil geen verdere levensverlengende behandeling, geen opname in ziekenhuis, geen AB. Ze wil het liefst thuis overlijden. De huisarts komt, want het gaat niet meer met moeder. Ze is doodziek, rochelt en reageert haast niet meer. De huisarts overweegt in overleg met moeder en zoon voor een opname in een hospice.

Medicatie: fentanyl 150ug, morfine 5mg s.c. zo nodig tot 6dd.

Vooraf

Open de app PalliArts en ga binnen de app naar Selecteer regio en kies de regio waar mevrouw woont. Raadpleeg de verschillende onderdelen om de vragen te beantwoorden.

Vragen en antwoordsuggesties bij casus 2

1. Voor welke problemen in de casus kan je de app PalliArts raadplegen?

Antwoord: reutelen, zorg in de stervensfase, medicatie gebruik

2. Welke checklists zou je kunnen raadplegen?

Antwoord: bespreekpunten over levenseinde, zingeving en spiritualiteit, continue palliatieve sedatie

3. Welke ondersteuning biedt de app als je a. een consult wilt aanvragen? Hoe pak je dit aan?

b. een opname in een hospice wilt? Hoe pak je dit aan?

Antwoord: Palliatief Consultatieteam Fryslan of Palliatief Advies Team MCL. Letten op beschikbaarheid tijd, vraag formuleren en contact zoeken met het team.

Voor opname in hospice: zoeken bij Bedden vrij en dan bekijken wie er een bed vrij heeft; overleggen met zoon en moeder contact openen met het betreffende hospice bellen en bed reserveren dat patiënt er aan komt.